

O één redactioneel

Naast bestaande en komende tijdschriften over architectuur en stedebouw, onderzoek en ontwerp is er behoefte aan een tijdschrift dat meer gebonden is aan de onderwijssituatie.

In deze onderwijssituatie bestaan verschillende manieren van werken met planmateriaal en zijn verschillende onderwijsvormen aanwezig, zoals individueel en kollektief projektonderwijs, monodisciplinair of interdisciplinair.

In de onderwijssituatie wordt bovendien zowel individueel als in groepen onderzoek verricht. Een deel van dit onderzoek is niet direkt ten behoeve van het ontwerpen bedoeld, maar levert specifieke interpretaties op van architectuur en stedebouw, anders dan dit in de bouw- en ontwerp praktijk gebruikelijk is.

Het is zeker niet de eerste keer dat wordt opgemerkt dat de Nederlandstalige zogenoemde vakbladen nauwelijks kunnen worden gezien als een platform waarop hedendaagse discussies over architectuur en stedebouw worden besproken. Hiervoor zijn we in het algemeen op de (dure) buitenlandse vaktijdschriften aangewezen. Daarnaast is het onderwijs in de afgelopen jaren zodanig losgekoppeld van elke actualiteit dat studenten steeds andere bronnen moeten aanboren om een beetje bij te blijven. De mogelijkheden die de onderwijsinstellingen hebben bij het ter discussie stellen van actuele ontwikkelingen blijven doorgaans onbenut: in plaats van voorop te lopen, hobbelt het onderwijs (en vooral de onderwijsprogramma's) maar zo'n beetje achteraan.

Daarbij komt tot overmaat van ramp nog de recente beslissing van de Tweede Kamer over het aannemen van de Wet Wetenschappelijk Onderwijs, met als belangrijkste element de tweefasenstructuur. Indien deze structuur ook daadwerkelijk zou worden ingevoerd, dan zou dit de reeds geschetste 'ontaktualisering' nog verder doen toenemen. Dit heeft een degradatie van de ontwerpopleiding tot gevolg (waarop al uitgebreid is gewezen in het recente verleden), maar vooral een lager (maatschappelijk) bewustzijn met betrekking tot het vakgebied. Het is vooral dit bewustzijn dat grote groepen studenten de afgelopen jaren heeft gebracht tot baanbrekende studies op diverse terreinen.

Zo zijn vele interessante onderzoeken en analyses verricht, zijn nieuwe discussies, opvattingen en personen geïntroduceerd en hebben zich nieuwe ideeën ontwikkeld. Dit werk, dat veelal door studenten werd en wordt gedaan, blijft echter doorgaans binnen een kleine kring hangen en komt slecht naar buiten.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat veel studenten zich — meer dan voorheen — bezighouden met gelijksoortige ontwerpprobleemstellingen en -thema's.

Dit zijn de belangrijkste redenen voor de oprichting van dit tijdschrift, dat voortkomt uit en gekoppeld is aan de bouwkunde afdeling van de T.H. Delft. In zekere zin is het te beschouwen als een uitvloeisel van een reeks ontwikkelingen

in de studentenbeweging vanaf 1966. Een aantal artikelen en discussies in het blad zal dan ook samenhangen met de Delftse situatie, hoewel het nadrukkelijk niet de bedoeling is om een 'incrowd blaadje' te maken.

De inhoud van het tijdschrift zal in het algemeen bestaan uit (bewerkingen van) artikelen die in onderwijs of onderzoek zijn ontstaan, of naar aanleiding daarvan zijn geschreven. Naast eenmalige, losse artikelen onderscheiden we stukken die geplaatst worden in rubrieken en verhalen die passen binnen een zogenoemde 'lijn'. Onder lijn verstaan we in dit verband een thema dat — vantevoren uitgestippeld — in een aantal opeenvolgende nummers middels diverse artikelen aan de orde komt.

In dit eerste nummer gaan we van start met een tweetal rubrieken:

- de rubriek 'leuke gebouwen', waarin besprekingen en analyses van (ten onrechte) minder bekend maar toch interessant werk;

- de rubriek 'techniek & architectuur' waarbij het gaat om een andere-dan-'gebruikelijke' manier om met constructie en materiaal om te gaan, met andere woorden om de vraag of de wijze van konstrueren en materialiseren iets zelfstandigs oplevert ten opzichte van de productie en/of het ontwerpen.

Daarnaast beginnen we met twee lijnen:

- plananalyse
- het type-begrip

De toelichtingen bij deze lijnen zijn in dit nummer verwerkt.

Als een lijn voldoende is uitgewerkt, verdwijnt hij om plaats te maken voor een andere; zo ligt op de plank een lijn over de analyse van de stad; andere zijn in voorbereiding.

In de nabije toekomst zal contact gezocht worden met studenten van onderwijsinstellingen die zich bezighouden met thema's die in O aan de orde kunnen komen. We denken hierbij met name aan de bouwkundeafdeling van de T.H. Eindhoven, de Academies voor Bouwkunst en de Kunsthistorische Instituten.

Het tijdschrift O wordt uitgegeven door het Delftsch Bouwkundig Studie Genootschap Stylos, de studievereniging van de Afdeling Bouwkunde van de T.H. Delft. Het blad heeft geen winstoogmerk en redaktieleden en medewerkers ontvangen geen honorarium. Vooralsnog verschijnt O alleen via de losse verkoop, zowel in Delft als daarbuiten. Om rond te komen moet elk nummer tot en met het laatste exemplaar worden verkocht.